

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

:: SALUT PÚBLICA :: INTERESSOS POPULARS :: ARTS Y LLETRES ::

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. Una pesseta
 Cada número. 4 quartos
 Sort a llum ab tota regularitat i lo menys una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 6-RONDA DE LA UNIVERSITAT-6
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat a domicili. 5 reals trimestres
 Passos de la Unió Postal 16 id. id.
 Doncs números extraordinaris sempre que ho demanin las circumstancies

A EL OBRERO

V Y ÚLTIM

Al acabar *El Obrero* la contestació a nostre article IV, inserit en los números 148 y 149 de LA TRAMONTANA, nos dia que per sa part dona per acabada la polèmica, y que nosaltres podem contestarli, si aixís ho creyem convenient, qu' ell está sempre disposat a aclarir lo que siga de interès per 'l treballador.

Si algun lector ha tingut la sort ó li ha proporcionat la casualitat que pogués llegir lo que fins avuy portem dit en abdos periòdichs, es molt segur, seguríssim, que ni per un moment haurà cregut possible que nosaltres deixéssim de contestar l' últim article-polèmica de *El Obrero*, puig en ell s' han tan mal entès las idees emittidas per nosaltres, á pesar d' expressar nostre contrincent qu' eran exposadas ab tota claretat, que las deduccions han sigut deplorables, fins á tal punt, que á no estar segurs de la bona fe del polemista, creuriam que trobantse rodejat per un cercol de foch, ha trencat la valla de la lògica y s' ha rescatat per la comoditat tangent de la sofisteria.

Pero lluny de nosaltres tal suposició, anem sols a rectificar, lo mes brenu possible, los conceptes mal atribuïts á nostra pens, y á pesar de ralleu las contradiccions de nostre contrincent y lo inexactes y fallats de fonament de alguns de sos racionis, pera deduhre lo que diguerem en anteriori escrit: "que no te rahó de ser la divisió de la classe obrera espanyola, puig que sas diferencies estan sols en las personas y no en las idees."

Lo primer grup de idees anuladas en los últims articles de polèmica eran referintes á la política demoleadora y á la parlamentaria, per' anar á parar, de deducció en deducció, á veure quina podia ser mes útil y convenient als interessos del proletariat.

En nostre número 148 nos comparem de dita qüestió concretant la esencia de la política demoleadora a que aspirant á abolir l' Estat actual, polítich y juridich, era lògich debilitarlo per medi del aisolament y procurar enderrocarlo sens ferren anys, per 'l perill de la corrupció que acompanya á elevadas situaciones y per la falta de lògica qu' enciuo lo sancionament de institucions que s' creuhien injustas.

Y dia *El Obrero*:

"Sin que pretendamos segar si buen sentido que informa la política demoleadora, podemos asegurar que no

alcanzará estos resultados, porque confia su acción á la fuerza, la que acompañada de una política exageradamente intransigente la imposibilita de dar nunca un paso adelante por el camino que se propone seguir"—"La política demoleadora podrá dar algun golpe de fuerza, pero no dará ningún resultado, por la sencilla y única razón que la fuerza nunca se impone, en cambio la conciencia, sí."

Pera contradir aquestos fragments no tenim necessitat de dir una paraula nostra. *El Obrero* mateix, y á continuació per pitjor càstich, estampa lo següent:

"Que la revolución la determinará un golpe de fuerza, no lo negamos; por algo hemos dicho que la clase media no se entregará de voluntad; tendrá, pues, que ser vencida por la fuerza."

En què quedem? Si *El Obrero* pot agermanar l' últim párrafo copiat ab los dos anteriors, cregui que haurá resolt un problema molt mes difícil que 'l de la quadratura del círculo.

Ni 'l partit obrer, ni 'l socialista anarquista, y ni tan sols los liberals republicans—(y no parlem dels liberals monárquichs porque aquestos ho sacrifican tot á la conveniència de sos particulars interessos)—crehen que la forma constitucional cap dret, y per lo tant no consagran lo dret de la forma; pero están segurs de que la forma, quan se oposa á la realització de lo just, no té mes remey que ab la mateixa forma ser repelida y reixassada, y es altament ridícul dirse liberal y planyes de aquest procediment quan en lo mon subsisteixen encara tantas institucions que sols pe 'l dret de la forma se aguantan.

Lo dret de insurrecció es lo primer y 'l mes sagrat de tots los drets. Fa pochos dias que en ple Senat conservador deya en Serrano, sens que ningú de la situació s' escandalís, que "sens haberhi hagut homes que lluyessin per sos ideals, encara estariam tal vegada adurant lo caball de Caligula" y que "los progressos sols se realizan per acts de força de la opinió pública."

(Voldria ser lo socialista *Obrero*, intentant condemnar en absolut los procediments de forma, menos liberal que 'l monárquich y borbónich general Serrano.)

Per cap concepte podem creure'lo interessants en fell favor.

Ja veu, donchs, que per aquest camí ha errat lo cop dirigit contra la política demoleadora. Y no surti dibent que ell será partidari de la forma quan tot estiga preparat y la revolució ja s' hagi fet en las consciencies, porque aquest argument es del género tonto, puig tothom que se subleva es perquè creu que la está prou preparada la cosa, per mes qu' encara no s' hagi donat ni un exemple de que una idea hagi triomfat á la primera ve-

gada de acudir al terreno dels fets y de las armas, per portarlo á n' ell la tiranía.

Dia El Obrero:

"Preferido nuestro apreciable colega que el retraimiento bastará para conciliar con el actual orden social."

Es equivocot. Lo retraimiento PARLAMENTARI (es prohiu entendre be aquest últim moti) no basta, es un dels medis. Atenga lo que deyan:

"... otros modi de importancia es lo de guardar una actitud expectant respecte als demas partits políticos de opinion, para aprovechar, á ser posible, de sos movimientos, apropiandolos ó empujandolos molt mes lluny de lo que ells s' haguessen proposat en lo camí de las reformas."

Ja veu, donchs, *El Obrero* com deyan que 'l retraimiento parlamentari no basta; es un dels recursos jacks que forman lo total de la política demoleadora.

Per combatrens nostre contrincent, ha copiat lo següent párrafo nostre, en lo qual ha trobat gracie error y contradiccions manifesta:

"Tenim, donchs, que la política parlamentaria, tant per si l' emancipació del treball, ó sia una revolució económica, una revolució social, ofereix perills que no té la política demoleadora, mentres que aquesta no renuncia á cap de las politas ventajitas que pugan obtenirse ab lo parlamentarisme, ja empenyen constant del retraimiento parlamentari, porque així, segons nostre modo de entendre, de cap modo vol dir retraimiento de la causa pública."

El Obrero confessa. Que la clase mitja no s' deixará vence sino per la forma. Que per realisar la Justicia s' ha de sustituir l' Estat actual per l' Estat treballador y lliure.

Com pot donchs trobar contradicción ni error en la política demoleadora, que s' apropita de tot lo que pugua convenir del parlamentarisme sens ferse 'l joguet de tal sistema? (Per què 'l preocupa lo d' empenyer los partits politichs avants?) No veu que, á ser possible, tenen los obrers partidaris de la política demoleadora, no ja d' empenyer los moviments politichs, sino de APROPIARLS?

O nosaltres no 'ns hem sapigut explicar á *El Obrero* no 'ns ha volgut entendre.

La política demoleadora no renuncia á res que pugui serli útil, y en cambi no s' presta á cap situació per sos contraris.

mes por medio de nuestros propios y legítimos representantes."

Y nosotros deyan:

"¿Pret dita disciplina ser compatible al l' autonomia dels associats para resolver lo pensamiento?—No, si la disciplina ha sigut respondida a algú en qualsevol forma. Si, si sola ve obligat a ella qui l' haja acceptat per voluntat propia.—Exemples:—En una colectivitat subvencionada varios parers respecte al modo de realizar la emancipación del treball. Suposem que 'ls uns son partidaris de fer a provocar una revolució armada y 'ls altres creuen mes convenientment conseruarse a una propaganda pacífica y legal. Aquí tenim dos métodos, es a dir, duas disciplinas. Si cada individuo acepta la que per propia voluntat li sembla millor, sens obligar per res a qui pensi l' altre modo, tenim perfectamente garantida l' autonomia dintre la disciplina.—Del mateix modo ve aplicat aquest cas al qui vulga fer política parlamentaria del qui la vulga fer democrática.—Fent cada qual lo que l'inga per convenient respectant lo dret dels altres, es com se practica lo principi de l' autonomia."

Lo qual es nos així diferent de lo de nostre contrincant, com ho trobará per poch que usiga finarshi.

No obstant, y per no allargar mes aquest article, nos basta la confessió de acceptar nostras idees exposadas creyent que l' demés haurá sigut un *honesto plomo* impenit.

Anem ara al cavall de batalla: a l' anarquia y a ses punts de contacte ab l' autonomia.

En aquest punt *El Obrero* pateix del mateix mal que sofreixen generalment tots los que combaten l' anarquia. Creuen que l' principi absolut de llibertat que enclou la anarquia no está regulat per res, sens recordar que ni en filosofia, ni en arte, ni en la mateixa naturalesa, existeix cap principi absolut que no estiga regulat per un' altra idea, principi o concepte que li siga relatiu.

L' anarquia, com a principi absolut, té l' regulador imprescindible del "respecte absolut a la llibertat dels altres, indispensable para garantir la propia."

Per aixó es que *El Obrero* no enten l' anarquia, y escriu notes discordants com las següents:

"El individuo afiliado a una organizacion anárquica poré absoluto en sus actos, no se disciplinará jamás, porque creará que su voluntad es indiscutible, hablará y ejecutará siempre en nombre de su autonomía absoluta."

Y cüm quedaria l' autonomia de tots los demés si fos permesa tal autonomia en un? (Ahont aniria a parar ab tals procediments la llibertat dels altres? Veritat que tal llibertat no existiria? Donchs aquí té que, essent l' anarquia la llibertat de tothom, no pot consentirse que ningú l' ataquí, y per lo tant no podria realitzarse sens correctiu lo que 'ns conta *El Obrero*, que per lo vist també pateix moltas vegadas de mania anti-anárquica, tal volta per no pendres lo treball de profundisar aquest principi.

Refresquem la memoria recordantli nostra definició inserta en l' article del n.º 149.

"Anarquia es una organizacion social, que accepti lo sistema de las delegacions revocables y responsables en tot lloch y temps, que comenci en l' autonomia individual y acabi ab la solidariedad universal, y que no posi cap mes barrera als drets del home que la lógica y natural del respecte absolut a la llibertat dels altres, indispensable para garantir la propia."

¿Vol res mes clar y ab mes pocas paraulas?

Y respecte a la relació de autonomia y anarquia, ja ho habim dit:

"El individuo libre dintre la mes petita colectivitat, a la qual perteneciamos per son gust. La colectivitat libre dintre la localitat, y així sucesivamente, para establecer la correlación dintre la sociedad.—Donant dret al individuo a la propia ley per todas las manifestaciones individuales, no pot ningú gobernarli sens son expés, no ja consentiment, sino desah.—Y sent l' anarquia l' abolició de gobernar, y l' colectivisme lo sistema de recompensar lo treball a cadaun per son esforç, tenim que 'ls anarquistas colectivistas tenen preuissos de ser partidaris de l' autonomia individual, per mes que autonomia no es social a anarquia."

Per lo mes salut del cas es que *El Obrero* ataca l' anarquia, y escriu lo següent defensant lo programa de son partit:

"El Estado obrero irá poco a poco despendiéndose de la autoridad que será indispensable en su primera época, para reorganizar y organizar la nueva sociedad, la que una vez organizada quedará convertida en una corporación responsable para la administración de los intereses sociales, responsable y revocable en todo tiempo y lugar."

¿Vol fer lo favor de dirnos nostres apreciat contrincant si aixó no es exactament lo mateix que l' anarquia exposada per nosaltres?

"Supresión de autoridad y delegación por l' administración, revocables y responsables siempre."

Téquila, aixó es confosor de pla. Per algo habiam dit y repetim que no separa cap diferencia als socialistas españoles. Lo comunisme dels uns es exactament lo colectivisme dels altres. Lo tant escarçat autoritarisme dels primers pretent suprimir a son temps tot resto de autoritat, lo qual no 's pot realitzar mes que per' sens gobernar, l' anarquia.

¿Continuarem encara dividits després de tals confesions?

¿Bastará alguna tonteria de procediment basanta per agustar la desesa a fer que 's mirin com enemichs los que pensan igual? (No trencarán la ploma aquí en asant los escritors de *El Obrero*, avans qui esgrimiria contra l' anarquia, com molt habiam fet fins avuy, després de donarse compte que també sens pensabim son anarquistas?)

Perque una de des' es retractar de lo dit y la redacció desautoriza tals afirmacions, o son tan anarquistas com lo mateix qu' escriu aquestas raias, que altra cosa no ha sigut tota es vida.

Y no'n surtin pas repetint que "El criterio aceptado por nuestro colega *La Tramontana*, no puede ser el que generalmente aceptan y defienden los anarquistas," porque aixó es una gratuita suposición que no tan solo no le cap fonament, sino que molt al contrari veem inconveniencia per tot costat, ja que consta a *El Obrero* que la mateixa ploma que ha produhit aquestos articles te un libre publicat sobre la mateixa materia, y qual libre es acceptat entre las colectivistas anarquistas com bon expositor de son credo.

Al arribar aquí donem per nostra part la polemica per tancada, segura de que cap mal ab ella podem reportar a la classe obrera, sino, molt al contrari, ajudaria al estudi de las intrincadas cuestiones sociales, y tal vegada haber lograt que 's desmés una y altres dels dos partits obrers españoles compte exacte de la barbaritat de sas disensiones, per quant ni 's separa cap idea ni cap motiu digne los reté contrarios y convenients de la obligació de anarse, postpositant rencor y atreque grandios lo magnífich edifici de la concordia entre 'ls fills del treball d' Espanya, en qual obra cabria a *La TRAMONTANA* la honra de haberhi posat la primera pedra.

Lo dimecres de aquesta setmana ferrem entrega a la Comissió directiva de la premsa de aquesta ciutat de las 5750 pessetas recullidas en nostra Administració para socorre als sentenciats de Santa Coloma.

Lo poble de Sans, que habia sigut agregat a Barcelona por obra y gracia dels fusionistas, ha sigut desagregat pe 'ls conservadors.

Vetaquí una de aquellas cosas en que f' ase toca la flauta per casualitat.

Es la primera noticia de que 'ls conservadors hagin fet res de bó.

Veritat que entre ells y 'ls fusionistas, si m' embrutas t' enmascaro.

De tots modo; consti que 'ns alegrém de lo de Sans.

En aquestos benehitis temps conservadors los lladres fan ja tant de las sevas, que fins se atreixen ab los mateixos ministros.

Un dia de aquesta setmana, al anarsen a retiro en Romero Robledo, va trobarse dintre de sa casa ab la visita de un lladregot que es de suposar no hi aniria ab cap intenció bona.

Segons contau uns, lo ministre va tirar-lo dalt baix del baleó.

Segons altres, no mes va ajudario a caure.

Y segons los de mes enllá, lo deixeble de Caco va tirar-se espontaneamente al carrer, per fugir mes depressa.

Siga com vulga la cosa, que no 'ns importa gayre, lo fet es que a tal punt de desvergonyiment han arribat los lladres, que ja assaltan las casas dels ministros com qui no fa res.

¿Ahont anirém a parar si seguim per aquest camí tan conservador?

Una funció de toros de Alcoy va acabar de un modo molt digne del espectáculo nacional.

Per si habian ó no de posar banderillas de toch a un toro, comensan a eris y xiulets, segueixen luego los insultos, després cops de pedra y garrotadas, intervé desseguida la forsa pública ab bayoneta calada, liensen al publich de la plaza y portan una colla de taurómatas a la garjola.

Y com nos aném civilisant! ¿Si acabarem al final per posar las mans a terra?

Així imitariam als toros.

Entre 'ls arrossayres de la política aquestos dias s' ha remenat y s' remena molt encara la idea de tenir de sortir del ministeri en Pidal ab motiu de aquella ensopegada ab Italia per defensar en pieñas corts lo poder del papa com a rey de Roma.

Ja veurán donchs com l' ex-partidari del rey del As no toca l' dos de la moma ni a toms de sabatots.

Com que serveix a la restauració, lo primer de tot es... restaurarse.

Per algo ha dut a la situació un xich de lastre de las *honradas masses* dels bandolers defensors del altar y l' trono.

Fa pochos dias va haberhi un moti a la presó de Madrid, departament de las donas, a consecuencia del nou sistema de declaraciones que ha descobert algun empleat conservador.

Lo procediment es molt senzill: ¿Se desitja que un pres fassi tal ó qual declaració? Donchs cada demati se li envia un gos de presa (polissont) que li fa unas fregas de cops de sabre fins a deixar lo pres blau de cap a peus ó confessat.

¿Eh qu' es habilidós aixó? La Inquisició encara hi podria apendre.

Per un article del *Diario de Badajoz* que 's titulava *Una prision ilegal* ha sigut condemnat a presó lo director de dit periódich.

¿Ay! ja es veritat que es dolent nomenar la corda en la casa del penjat.

Y ab conservadors sempre 'ls penjats son periodistas.

Se desmenteix que hi hagin hagut casos de indisciplina á bordo de la escuadra de instrucció.

¡Ah! es á dir, que 's desmenteix...
Y nosaltres que no 'n sabíam res...

..

Ha sigut assassinat lo jutge municipal de Cox, provincia de Alicante.
Prosperitats conservadoras.

..

Se parla de una nova irregularitat de 14.000 y pico de pessetas.

Ca; ¡vol dir que manant los conservadors...!

Aixó sí que no ho creyém.

..

Aquestos dias van atrafogats los diaris de Madrid per averiguar quants secretaris paga la direcció de Beneficencia y Sanitat que no saben llegir ni escriure.

¡Han sentit ploure!

¡Secretaris que no saben llegir ni escriure!

¡No podrian treure la guardia civil de las carreteras y destinarlas á vigilar las oficinas!

Me sembla que 'n traurian mes profit.

..

La Espanya no te mes que duas fragatas de guerra, y en cambi paga trenta generals de marina en disposició de manarlas.

Aixó no te res de lleig.

Es senzillament bufó.

..

Se tracta de un projecte colossal.

Se tracta de convertir la Alhambra de Granada, lo primer dels edificis històrics d' Espanya, en presiri.

Ho trobo molt posat en rahó y sobretot molt propi de conservador.

Si ells continúan gayre al poder podrán viures d' altre modo que sent á presiri?

Donchs ja veuen com se desvolla per proporcionar boa allotjament als espanyols.

..

Sembla que la fogal cólera ja no es tan grossa.

De todas las cosas lo millor es acostumarshi.

A copia de tan remenarho ara ja no 'n fem cas.

Ademés que 'a diu que á Fransa, encara que s' ha escampat un xich mes, ha baixat en intensitat, y aixó sempre es un consol.

En fi, se tanea fundadas esperansas de que per ara es facil que no tinguém semblant visita.

Millor.

Y com duas pestes may van junts y ara ja tenim als conservadors...

..

Ja es ben estrany que 'ls periodichs conservadors no 'ns hagin sortit ab alguna novela interessant ab motiu de... volia robar á n' en Bómero Robledo.

¡No s' ensorra un pont y diuen que ho fan los revolucionaris, per causar mes gran efecte!

¡Donchs com dimontri no han fet corre que 'l lladregot era un enviat d' en Ruiz Zorrilla, etc., etc.!

¡Quin cop d' efecte!

Ba! aixó es que 'ls conservadors degeneran.

..

Los pares de la patria s' han declarat en huelga per la calor.

Lo país está molt fret de la noticia.

Igual que si tant se n' hi endonés.

..

Tres ó quatre grans desgracias mes hem tingut aquestos últims dias.

Despres de l' incendi de l' armeria real, incendi en lo quartel dels Docks y luego naufragis de barcos prop de Santander.

Avans deyan que una estrella ab cua duya desgracias.

De aquí en avant las calamitats se anunciarán de altre modo.

Per la pujada dels conservadors.

LO PERIODISTA

POEMA QUE DEDICO Á MON DISTINGIT AMICH
D. CARMEN CUSPINERA

Recollint noticias, datos,
fent articles y relatos,
y apuntant casos del dia,
no descuras payres rales.
Es un sol de mes baratos,
sent, com es, de grant valia.

Dels fills del progrés la lista
embrassant, no conguista,
com donchs, gloria y nom
escribint lo periodista
es verdader progressista.
(segona lo que escriu... y com.)

D' il·lustració gens escassa,
jaquy los limits traspasa
de sa idea quan escriu,
y si algun cop se proposa
es que pensa y escriu massa,
y massa ella y massa viu.

A cap li convé ser modich
en son género, es molt prodich
d' argumenta, probas y mota;
y es, demostrant, tan metódich,
que al lector de tot periódich
li sembla que son bons tots.

Tots los oficis imita
ab la ploma, fa y medita
quant fa ab jacquis y valor
un constant perill evita,
y 'l perill constant l' hi quita
se encara milló escriptor.

Es l' anitoxa qu' il·lumina
l' abisme ahont s' encamina
la societat fatalment:
sa llum l' abisme domina
sa llum lo fons examina
y la salva frequentment.

Es l' activitat modelo,
impresa molt... al jelo
y ab nova facilitat.
Haix per concepte reveló
qu' en fi, no té paral·lelo
en l' art d' escriure pelat.

Sempre incansable adolanta
la oposició no l' espanta
y la crítica l' alenta.
Cau y s' aixeca y s' aguenta,
y solament se decanta
quan veu al Fiscal de imprenta

PEPÍ DEL CARRIL

Las iglesias de Uldecona, Alba, Berja, Villanueva de Araguil, Portomouro y Vilvoa, han sigut devotament visitadas per feligresos que han alleugerit als sants de alhajas, á las ánimas de missas y als armaris d' eynas sagradas.

¡Lo que pot la devoció! Per realizar aquets actes de iglesia fins s' exposan á anar á presiri.

..

Ha sigut portada á la cagamenja una dona que feya miracles.
Desgracias de ofici.

..

En las últimas plujas va caure un llamp en lo campanar de Mediñá.

Encomanantse á Deu y ab pararrayos es com se evita aixó.

..

Los individuos que componen la congregació de Sant Visents de Paul han sigut declarats exemps de tot servey militar.

Está bé.

Així sempre estarán en disposició per quan lo rey del As d' oros vulga probar fortuna.

..

Copiém del trempat Cencerro:

«Al cura de Tarbena, le han atizado un trabucozo que le han tronchado por el eje. Aun no se sabe quien es ella.

»En Haro se va á establecer un colegio dirigido por jesuitas. Parace que se estudiará una nueva táctica de guerrillas, y se espera que saldrán buenos cabecillas.

»Segun dice un periódico, han llegado á Cádiz dos frailes de campanillas, con objeto de comprar una gran dehesa. ¡Cielos! ¡Se irán á forragear ahora los berrendos! No, y la verdad es que hacen bien en refrescarse la sangre, por si tienen que entrar pronto en campaña.»

XARADA

Es interjecció que anima
la prima;
y un membre n' es de persona
segona;
una lletra veurás qu' es
la tres.

Si tu vols saber lo qu' es
lector, aquesta xarada,
es cosa que va penjada
la primera, dos y tres.

RICH NAPRAE

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAY

SIRONIMIA — Figueras.

CONVERSA — Petra.

XARADAS — 1.º Re-mey. 2.º Ve-la.